

Veel gemeentebesturen in België werken vandaag ambitieuze GIS-projecten uit. Deze projecten kunnen enerzijds klantgericht zijn en hebben dan tot doel om de dienstverlening aan de burgers en de medewerkers van de gemeente te verbeteren. Of ze zijn gericht op een meer fundamenteel aspect van het GIS-beheer: de creatie van nieuwe, correcte en meer gedetailleerde kaarten van het grondgebied.

Het helpt de administraties groeien tot moderne en efficiënte dienstcentra. Twee recente voorbeelden illustreren hoe GIS werkt voor gemeentes. Schilde, ten noorden van Antwerpen, en Alken, in Limburg, leggen allebei de laatste hand aan brede systemen die de rijkdom aan informatie open gooien voor steeds nieuwe categorieën gebruikers. Het blijkt dat de mogelijkheden van GIS quasi onbeperkt zijn: dankzij een krachtig, open systeem als Autodesk MapGuide, is het mogelijk alle denkbare informatie te koppelen en steeds nieuwe applicaties met grotere functionaliteit te ontwikkelen.

Daarom implementeren gemeentes GIS-oplossingen...

Schilde: GIS voor heldere eenvormige informatie en betere dienstverlening

Schilde had al enkele jaren ervaring met GIS, zo konden geïnteresseerden via een beperkt elektronisch loket op het gemeentehuis kaartinformatie raadplegen. In 2005 besloot de gemeente over te stappen op het Autodesk-platform, met Autodesk MapGuide voor de distributie van kaartgegevens via het internet, en Autodesk Map, dat wordt ingezet voor het beheren en onderhouden van het digitaal kaartmateriaal. Schilde nam deze beslissing na de gasramp in het Waalse Gellingen. Daar bleek uit het onderzoek dat foute informatie over de locatie van de hogedrukleiding één van de redenen was voor de escalatie van de ramp. De dienst Ruimtelijke Ordening van de gemeente Schilde ontwikkelde een intranet-/extranet-omgeving als bron van relevante en correcte informatie voor de hulpdiensten, maar ook voor de eigen medewerkers, en uiteindelijk ook voor de burgers.

In een eerste fase moeten de gemeentelijke hulpdiensten, met name brandweer en politie, toegang krijgen tot het GIS-intranet. Hierop kunnen ze gedetailleerde kaarten van de gemeente raadplegen, gecombineerd met informatie die van belang is voor interventies, zoals gegevens over ondergrondse leidingen, opslagplaatsen, enzovoort.

In een tweede fase moeten ook bewoners toegang krijgen tot het extranet. De vraag naar

een dergelijk systeem kwam grotendeels van de burgers zelf. Dat is ook begrijpelijk: Schilde kent een vrij groot verloop van inwoners. De gemeente trekt veel werknemers en managers aan van multinationals uit de omgeving van Antwerpen. Deze wonen er voor enkele maanden of jaren en verhuizen dan weer naar een nieuwe opdracht en locatie. De vraag naar relevante informatie over grondbestemming, bouwvoorschriften, nutsleidingen en dergelijke is dan ook groot. Burgers wensen deze informatie steeds meer online te raadplegen, omdat ze dat gewend zijn van commerciële diensten.

Waarom kiest Schilde voor het Autodesk-platform? Patrick Smets, de GIS-verantwoordelijke van de gemeente, ziet meerdere redenen, maar de kwaliteit van de software en de beschikbaarheid van het bestandsformaat spelen een belangrijke rol: 'Autodesk heeft met het Map-platform nu eenmaal een standaard. Dat is niet onbelangrijk, omdat het veel kopzorgen bespaart bij de uitwisseling van bestanden. Verder is de software gewoon van erg goede kwaliteit; de producent en zijn partners voegen voortdurend functies en verbeteringen toe. Wij werken met Autodesk reseller Geo-IT, die specifieke functies inbouwt en koppelingen voorziet naar de meest courante administratieve systemen en databanken. Daarnaast is Autodesk MapGuide

een hele stabiele en applicatie die het complexe systeem op een doorzichtige en gebruiksvriendelijke manier op het internet presenteert.'

Wat zijn volgens Patrick Smets de grootste voordelen van GIS op standaardplatformen? 'Het systeem maakt het werk van de eigen medewerkers eenvoudiger, zorgt voor bestanden in standaardformaten waardoor de uitwisseling van informatie eenvoudiger wordt en fouten helpt vermijden. Zo sluit een eenduidig bestandsformaat vergissingen over adressen en huisnummers uit.'

Gemeente Alken gooit een wereld van GIS-mogelijkheden open

Ook de Limburgse gemeente Alken hecht veel belang aan vernieuwing en technische ontwikkeling, ten dienste van de eigen medewerkers maar ook en vooral ook ten dienste van de burger. Alken heeft een GIS-intranet waarop alle medewerkers van de gemeente met een muisklik relevante informatie kunnen opzoeken ter ondersteuning van hun werk en ten dienste van de burger. Basis van dit netwerk is de Autodesk MapGuide GIS-server, met daarbovenop de specifieke Geo-IT GIS™ Software van de Belgische Autodesk Reseller Geo-IT uit Antwerpen.

In 2003 vaardigde de Vlaamse overheid een richtlijn uit die elke gemeente oplegt een plannenregister, een vergunningenregister en een inventaris van de onbebouwde percelen aan te leggen en bij te houden. De overheid liet echter wel de keuze tussen traditionele kaarten of een digitaal systeem. Alken besloot om voor de digitale oplossing te gaan en bouwde een nieuw systeem waarmee de medewerkers zelf kaarten kunnen invoeren of tekenen en projecten kunnen ontwikkelen. Dit nieuwe systeem was een hele stap vooruit in die zin dat Alken nu echt controle had over de creatie en het beheer van zijn bestuurlijke GIS-gegevens. Het eerste jaar werden vooral gegevens ingevoerd voor het plannenregister. Vooral de afdelingen Ruimtelijke Ordening en Milieu waren de drijvende kracht achter de invoer van deze informatie.

De gemeente wilde echter meer doen met de informatie. Ze had nu een open systeem, met

een schat aan informatie, maar slechts 9 mensen hadden toegang tot de gegevens. Medewerkers van andere afdelingen moesten nog steeds bij de GIS-afdeling terecht om informatie te verkrijgen. Zo moest bijvoorbeeld de Technische Dienst plannen opvragen om herstel- of onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Ook de dienst Ruimtelijke Ordening moest bij de GIS-afdeling plannen opvragen voor een bouwvergunningaanvraag.

De gemeente besloot om ook deze informatie te ontsluiten in een intranet-omgeving. Een van de belangrijkste eisen was dat de nieuwe omgeving optimaal moest kunnen samenwerken met Remmicom, het bestaande gemeentelijke informatiesysteem met daarin de vergunningen van bouwdoSSIers, verkavelingen, milieuvergunningen, en de burgerlijke stand. De oplossing van Geo-IT was de meest interessante. Ze kende het grootste aantal en de meest optimale koppelingen met de verschillende modules van Remmicom (Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu, Bevolking, Begraafplaatsen ...). Ook het feit dat Autodesk MapGuide met zijn open architectuur aan de basis van het systeem lag, speelde zeker in het voordeel. MapGuide kan zonder enig probleem de shape-bestanden uit de bestaande GIS-omgeving inlezen.

De gemeente Alken is erg trots op het systeem. Alken springt op meer dan één vlak bijzonder vooruitstrevend om met GIS. Zo hebben ze als één van de eerste gemeenten een gedetailleerde kadasterkaart van de gemeente laten maken door een studie bureau. Op deze kaart kan je nutsleidingen bekijken, waarbij de detaillering zo verregaand is dat je op de plannen kunt zien waar percelen gescheiden zijn door muurtjes. Op die manier kunnen de diensten natuurlijk veel beter reparaties en onderhoud inplannen en uitvoeren.

GIS is voor gemeentes zoals Schilde en Alken een belangrijk hulpmiddel om het beleid te ondersteunen en dienstverlening te optimaliseren. Autodesk Map en MapGuide vormen een succesvolle combinatie om deze doelstelling te bereiken, die vast ook andere gemeentes zal aanspreken.

